

HO 4b Handelen na analyse

Introductie

Het kan zijn dat uit de vorige stap (de analyse van de toets, handout 4a) blijkt dat een vraag niet voldoet aan de verwachtingen. De vraag was te moeilijk, en/of het onderscheidend vermogen was beneden verwachting. Er zijn dan verschillende handelingen mogelijk, die hieronder zijn uitgewerkt. Door aanpassingen in de toetsvragen moet ook opnieuw gekeken worden naar de cesuur. Achtergrond van de verschillende methoden zijn in deze handout beknopt beschreven. Als is gebeurd dan kan de uitslag worden vastgesteld en de cijfers bekendgemaakt. Ook in het omzetten van scores in cijfers zijn keuzes te maken. Deze staan verder uitgewerkt in stap 5: De uitslag.

Bewaar de informatie uit de stappen 4 en 5, om volgend jaar de kwaliteit van de toets te kunnen verbeteren.

- Wat moet ik doen als uit de analyse blijkt dat de vraag niet klopt?

Handelen na analyse

Als uit analyse achteraf blijkt dat een vraag niet voldoet aan de eisen dan moeten inhoudelijke motieven de doorslag geven om wijzigingen in het tentamen aan te brengen. Het gaat er tenslotte om dat de docent het goed of fout aan een student kan uitleggen en aannemelijk kan maken.

1) De docent houdt zich bij de oorspronkelijke antwoordsleutel

De vraagstelling is correct en het correcte alternatief is eenduidig juist. Omdat de vraag om onduidelijke redenen zijn werk niet goed heeft gedaan kan de docent de vraag uit het vragenbestand verwijderen dan wel herformuleren tot een verbeterde versie.

2) De docent verwijdert de vraag uit het tentamen

Deze actie is alleen aan te raden als de vraagstelling zo dubieus is dat een keuze uit de alternatieven niet goed mogelijk is. Belangrijk probleem bij het laten vervallen van vragen is, ook al zijn de argumenten steekhoudend, dat studenten die de vraag wel goed hadden zich gedupeerd voelen.

3) De docent kent meer antwoorden goed

Op basis van de analyse wordt duidelijk voor welk alternatief de meeste en de beste studenten hebben gekozen. Als de docent van mening is dat voor een ander alternatief ook iets is te zeggen, dan wordt dit alternatief in de herberekening ook goed gerekend. Bij een ondeugdelijke vraagstelling kan de docent er zelfs voor kiezen alle antwoorden goed te rekenen. In vergelijking met methode 2, waar de studenten zich benadeeld zullen voelen, gaan de gemiddelde scores bij methode 3 omhoog en krijgt de student het voordeel van de twijfel.

4) De docent verlegt de zak-, slaaggrens

Er zijn twee redenen om de norm voor een voldoende aan te passen (verlagen).

- Het tentamen was gewoonweg te moeilijk. Is het tentamen erg slecht gemaakt terwijl er geen reden is om aan te nemen dat de studenten zich minder goed hebben voorbereid, dan is het waarschijnlijk dat het tentamen te moeilijk was.
- Het tentamen was onvoldoende betrouwbaar. Is de betrouwbaarheid laag dan is het aandeel onterecht gezakten mogelijk onaanvaardbaar hoog. Door de norm te verlagen wordt het aantal onterecht gezakten tot aanvaardbare proporties teruggebracht. Je neemt daarmee wel voor lief dat het aantal onterecht geslaagden groter is !

5) Een combinatie van methode 2 en 3

Als de samenstelling van het tentamen achteraf is veranderd (meerdere alternatieven goed, vervallen vragen) dan is het goed om te bekijken of de zak slaaggrens niet ook moet worden aangepast. Een tentamen waarvan een aantal vragen zijn komen te vervallen is korter geworden en heeft een aanpassing in de cesuur en score-cijfertransformatie. Maar ook als er meerdere antwoorden goed worden gerekend kan dit gevolgen hebben voor de cesuur. Bijvoorbeeld als er van x vragen alle antwoorden goed worden gerekend zal dit de raatkans verhogen waarmee de cesuur zal verschuiven naar een hogere score. De cesuur kan niet verhoogd worden als deze aan studenten al bekend was gemaakt. Verlagen, mag daarentegen altijd (dit zal immers niet tot protesten leiden).